

Žáci devátých tříd po odevzdání přihlášek na střední školy

Studie Než zazvoní

26. března 2018

Studie o výběru střední školy

Tento dokument je veřejnou součástí širší dlouhodobé studie Než zazvoní, která mapuje proces rozhodování o výběru školy u žáků osmých a devátých tříd. Výsledky studie by měly sloužit především vedoucím pracovníkům středních škol k tomu, aby činili zodpovědná a efektivní rozhodnutí a výchovným poradcům základních škol pro zlepšení obrazu o žákovských preferencích. Posláním Než zazvoní je jim v tom pomáhat.

Hlavní zjištění

- ☉ 76,1 % dotazovaných by nejraději studovalo na škole, kterou uvedlo na prvním místě. 14,8 % respondentů by pak raději zvolilo druhou školu a 10,1 % respondentů stále ještě nemá jasno, kam podá zápisový lístek. Pro školy jsou tato zjištění signálem, že mají stále šanci získat nejméně čtvrtinu uchazečů, kteří jejich školu uvedli jako druhou volbu.
- ☉ Devátáci ve více než třech čtvrtinách případů (77,1 %) jako svoji první volbu zvolili maturitní obor. Pouze 22,9 % respondentů si na prvním místě vybral obor, který je zakončen výučním listem. Při volbě druhé školy si maturitní obor vybralo 71,9 % respondentů a 28,1 % respondentů zvolilo variantu studia s možností získání výučního listu. Z výsledků lze vyvodit, že žáci si o něco více častěji jako druhou variantu vybírají obory se sníženými předpoklady k přijetí, což představují právě učební obory.
- ☉ Devátáci jsou přesvědčení o tom, že střední škola je má na prvním místě připravit na práci, které se po škole chtějí věnovat a to v 52,4 % případů. 30,6 % respondentů od školy také očekává, že je dobře připraví na další studium.
- ☉ Z odpovědí respondentů vyplynulo, že k poděkování za přihlášku zatím došlo u méně než poloviny dotazovaných. 51,3 % respondentů uvedlo, že škola první volby jim prozatím žádným způsobem za podání přihlášky nepoděkovala. U školy na druhém místě to pak bylo dokonce v 58,7 % případů. Udržení kontaktu s uchazečem je základním kamenem úspěchu v náborovém procesu, v ideálním případě by mělo být poděkování nejen za obdrženou přihlášku, ale i například za návštěvu dne otevřených dveří, povinností pro všechny střední školy.
- ☉ Dotazovaní devátáci uvedli, že u školy na prvním místě byl nejdůležitějším důvodem k podání přihlášky pozitivní pocit spojený s návštěvou dne otevřených dveří. U školy na druhém byla pro devátáky nejdůležitější vlastností dobrá pověst školy.
- ☉ Respondenti se nejvíce těší na nové spolužáky, zároveň se však obávají, že v nové škole nenajdou mezi spolužáky přátele. Ideálním způsobem, jak rozptýlit jejich obavy, je uspořádání akce pro budoucí žáky ještě před začátkem dalšího školního roku.
- ☉ Pouze 34,9 % dotazovaných tvrdí, že škola, kterou mají na prvním místě, pořádá přijímací zkoušky na nečisto. U školy druhé volby je tomu tak jen v 27,9 % případů. Školy tak marní šance na udržení dobrého vztahu s uchazeči – nejenže přichází o kontakt s nimi, navíc také neberou ohled na jejich přání - 66,9 % devátáků má zájem o přijímačky na nečisto.
- ☉ Z ostrých přijímacích zkoušek má strach 66,1 % respondentů. Jejich obavy se dají zmírnit nejen vyzkoušením přijímaček na nečisto, ale i zpříjemněním stresujícího zážitku - např. občerstvením, dárkem či příjemným vystupováním. Škola se tak odliší a uchazečům názorně ukáže, že je lepší volbou než konkurence.

Metodika

Studie byla provedena formou on-line dotazování žáků devátých ročníků. Participace na průzkumu byla nabídnuta náhodně vybraným základním školám z celé České republiky. Výsledný vzorek po očištění dat činil 1604 respondentů. Do analýzy jsou zahrnuti pouze ti respondenti, kteří podali alespoň jednu přihlášku na střední školu nebo učiliště. Odpovědi ostatních nejsou relevantní cílům výzkumu, jelikož se rozhodli pracovat či zodpověděli jen málo nebo žádné otázky.

Mezi respondenty bylo 49 % dívek a 51 % chlapců.

Sběr dat proběhl v období od 6. března do 20. března 2018.

Kontakt

Studii vypracovalo Než zazvoní, s.r.o., které se věnuje poradenství základním a středním školám.

Mgr. Ing. Richard Malovič, Ing. Mgr. Petr Soukeník, Mgr. Karel Komínek, Bc. Aneta Košíková

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

Kontakt pro média

Bc. Aneta Košíková

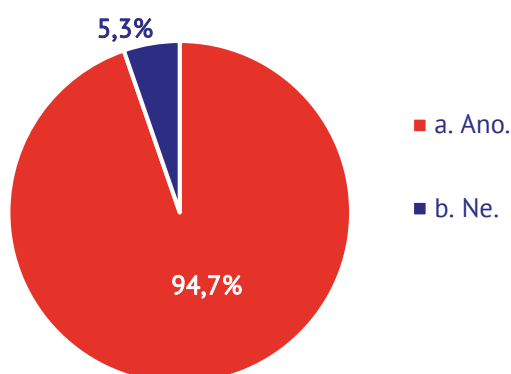
kosikova@nezzazvoni.cz

733 778 256

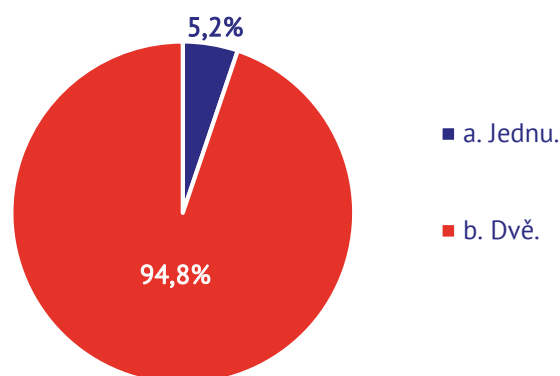
Konečné rozhodnutí o volbě školy

Pouze **5,3 %** dotazovaných deváťáků se rozhodlo po ukončení základní školy jít ihned **pracovat** a nepodalo ani jednu přihlášku na střední školu. Ti, kteří přihlášky podali, byli následně dotazováni, zda podali jednu či dvě přihlášky. **94,8 %** dotazovaných podalo **dvě** přihlášky, naopak jen **5,2 %** respondentů podalo **jednu** přihlášku.

1. Podal/a jsi přihlášku na nějaké střední školy? N = 1693

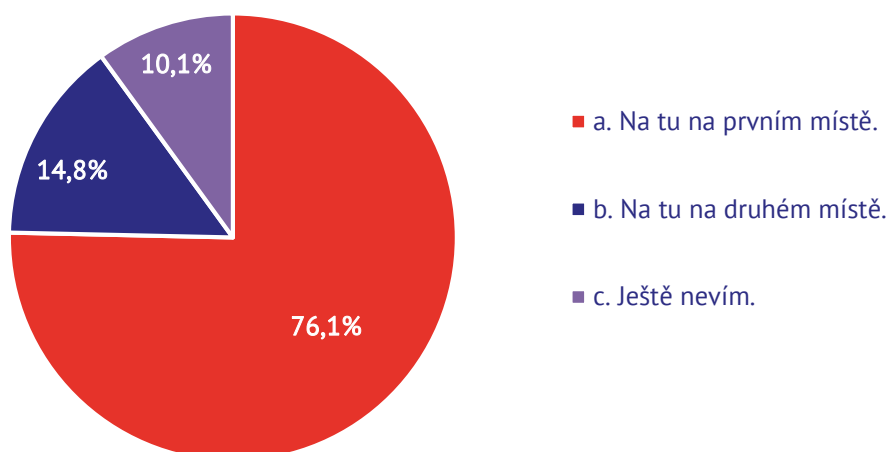

2. Podal/a jsi jednu nebo dvě přihlášky? N = 1604

Ti, kteří odevzdali dvě přihlášky, byli následně tázáni, jakou ze škol by v případě přijetí preferovali. Z odpovědí vyplynulo, že **76,1 %** dotazovaných by nejraději studovalo na škole, kterou uvedlo na **prvním místě**. **14,8 %** respondentů by pak raději zvolilo **druhou školu**, zatímco **10,1 %** respondentů stále ještě nemá jasno, na kterou ze škol chce v září nastoupit. Pro školy jsou tato zjištění signálem, že mají stále šanci získat nejméně **čtvrtinu** uchazečů, kteří jejich školu uvedli jako druhou volbu.

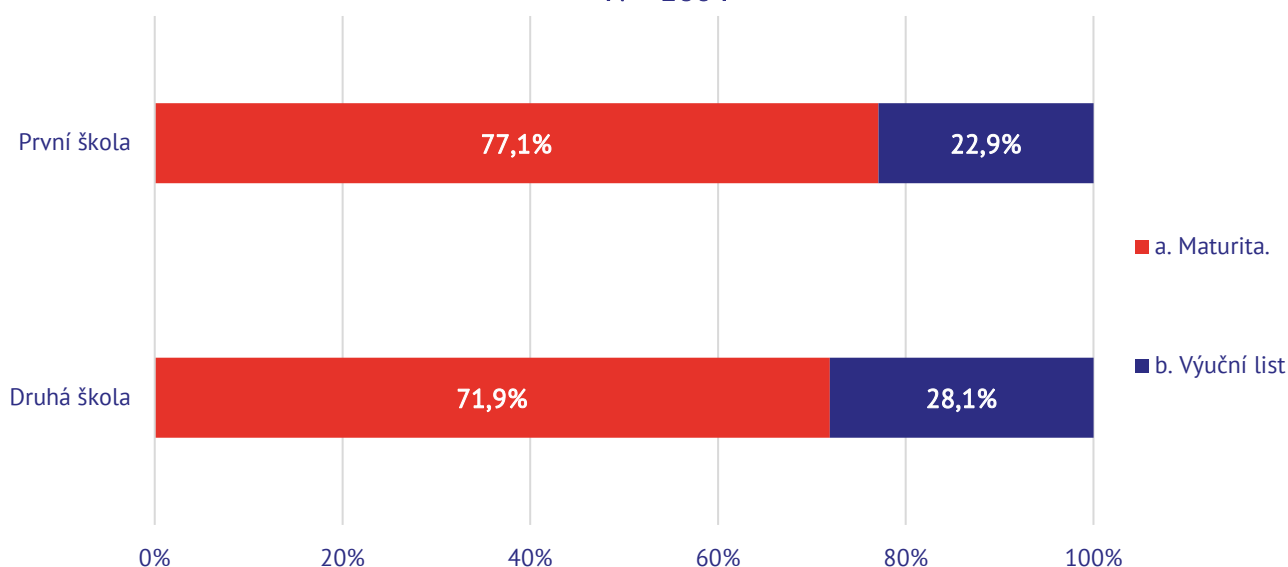
3. Na kterou ze škol bys raději šel/šla? N = 1604

Deváťáci ve více než **třech čtvrtinách případů (77,1 %)** podali první přihlášku na obor, který je zakončen **maturitou**. Pouze **pětinový podíl (22,9 %)** respondentů si na prvním místě vybral obor, který je zakončen **výučním listem**. Při volbě druhé školy si **maturitní obor** vybralo **71,9 %** respondentů a **28,1 %** respondentů zvolilo variantu studia s možností získání **výučního listu**. Jedná se o **5% nárůst** oproti škole na prvním místě. Z výsledků lze vyvodit, že žáci si častěji jako druhou, záložní, variantu vybírají obory se sníženými předpoklady k přijetí, což představují právě **učební obory**, na kterých není ve většině případů nutné přijímací zkoušky vůbec skládat.

4. Jak jsou ukončené obory, na které se hlásíš?

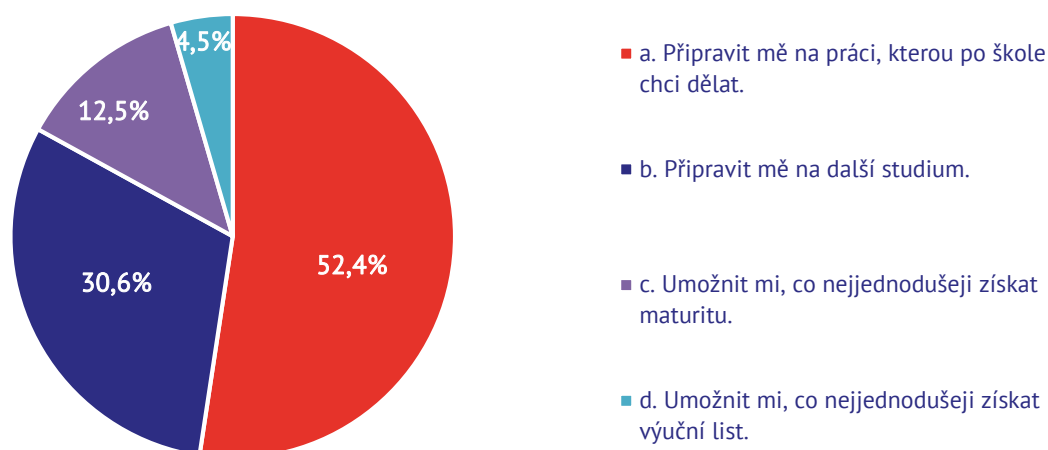
N = 1604

Deváťáci jsou přesvědčení o tom, že střední škola je má na prvním místě **připravit na práci**, které se po škole chtějí věnovat a to v **52,4 %** případů. **30,6 %** respondentů od školy také očekává, že je **dobře připraví na další studium**, pouze **17 %** dotazovaných naopak od své vybrané střední školy čeká **snadné získání výučního listu či maturity**.

5. Co má tvoje škola především splnit?

N = 1604

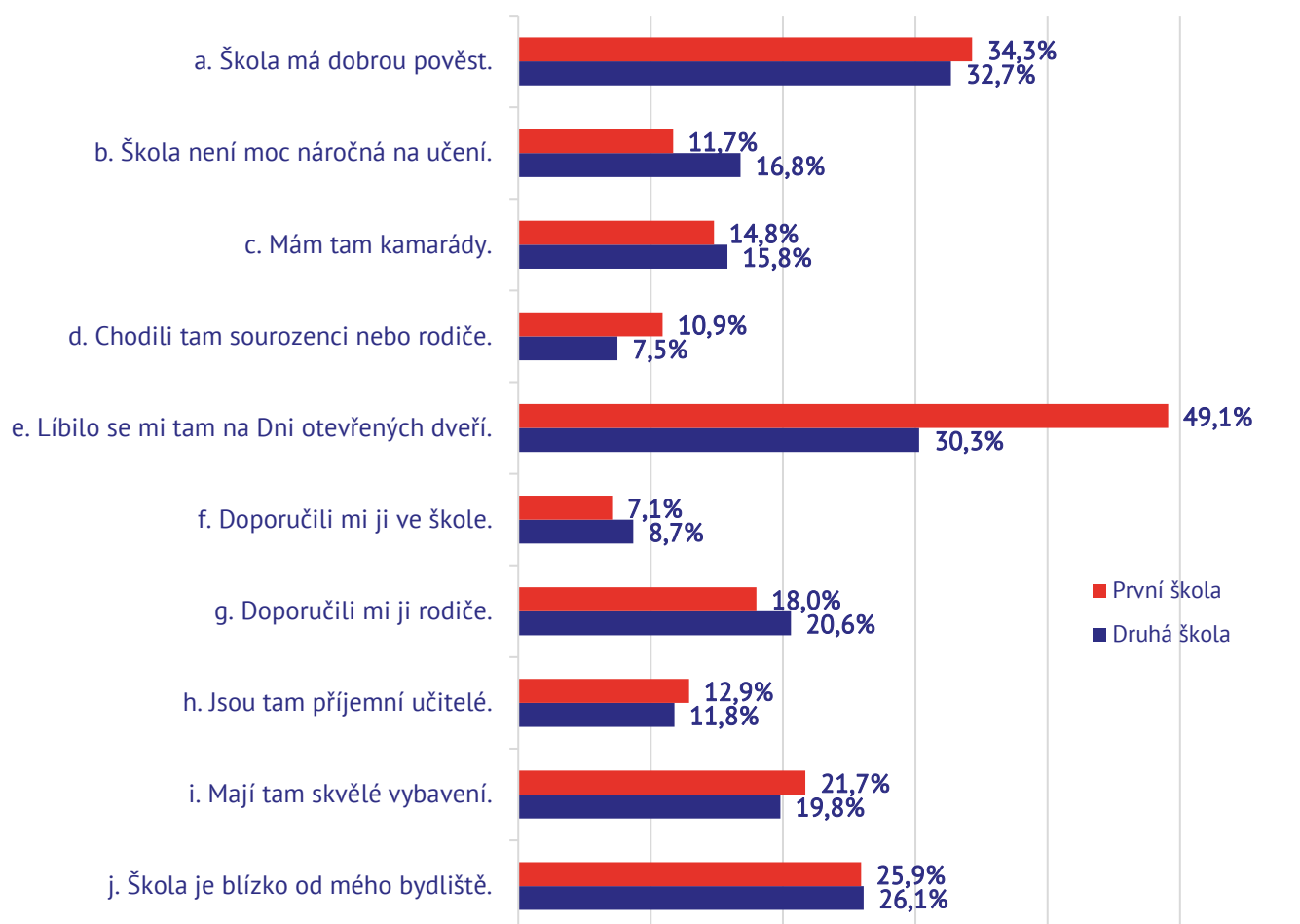
Kritéria pro výběr školy

Dalším tématem, kterým se náš průzkum zabýval, jsou **důvody, jež zpovídáné deváťáky vedly k výběru školy**. Úkolem deváťáků v otázce představované grafem č. 6, bylo vybrat **tři důvody**, které pro ně jsou ve výběru školy nejvíce klíčové. V grafu jsou znázorněny odpovědi respondentů pro školy na prvním i druhém místě. Součet hodnot v grafu nedává 100 % - relativní četnosti vyjadřují podíl dotazovaných, kteří tuto možnost zvolili (a zároveň mohli zvolit i jinou odpověď, avšak maximálně 3).

V případě školy, která je pro zpovídáné žáky první volbou, byl nejčastěji zmiňovanou příčinou podání přihlášky **dobry pocit z návštevy školy na dni otevřených dveří**. Tuto možnost zvolila téměř **polovina deváťáků (49,1 % nebo 787 respondentů)**. Druhou nejčastější možností pak byla **dobrá pověst školy**, kterou si vybralo **34,3 % (550)** dotazovaných a třetí **vzdálenost školy od respondentova bydliště**, jenž zvolilo **25,9 % (415)** respondentů. Výsledky jsou tak potvrzením zásadního postavení dne otevřených dveří v náborových aktivitách středních škol.

U školy na druhém byla pro deváťáky nejdůležitější vlastností **dobrá pověst školy**, kterou si vybralo **32,7 % (525)** respondentů, následovaná **dojemem ze dne otevřených dveří s 30,3% (486)** podílem odpovědí.

6. Jaké byly hlavní důvody, kvůli kterým jsi podal/a přihlášku právě na tyto školy? N = 1604

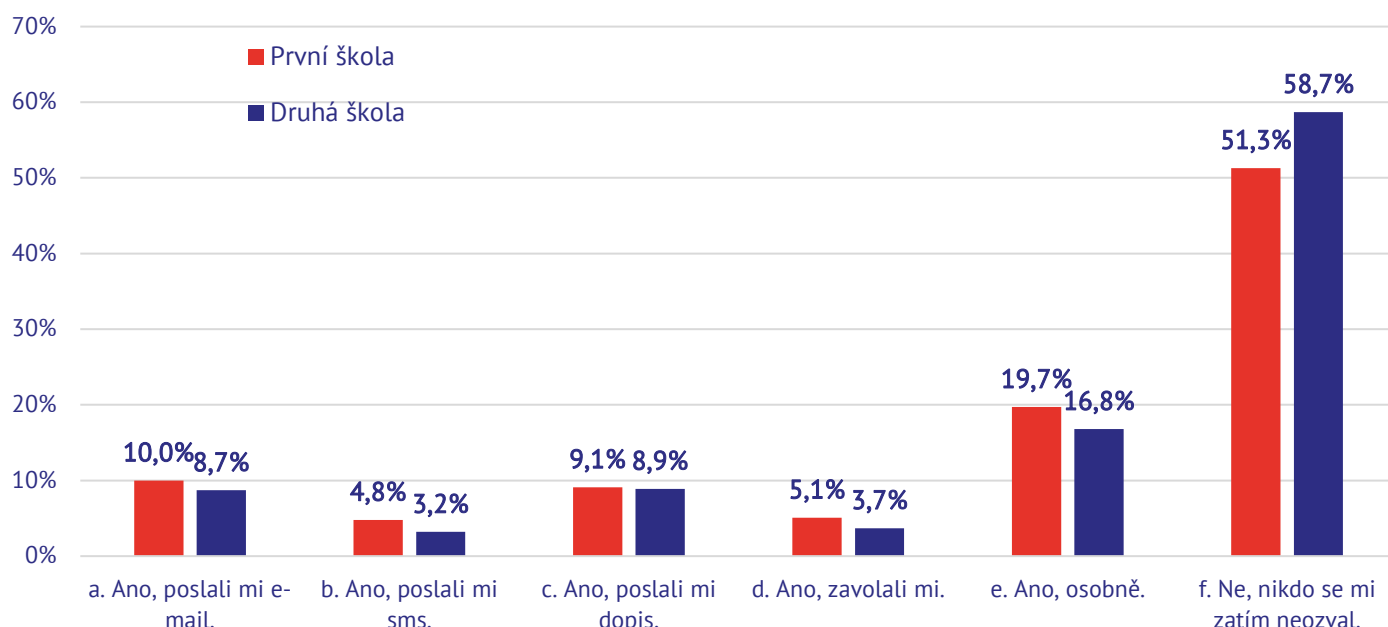
Udržení kontaktu po podání přihlášky

Z odpovědí respondentů vyplynulo, že k poděkování za přihlášku zatím došlo u méně než poloviny dotazovaných. **51,3 %** respondentů uvedlo, že škola na prvním místě jim prozatím **žádným způsobem za podání přihlášky nepoděkovala**. U školy na druhém místě tomu pak bylo dokonce v **58,7 %** případů. **Rovných 10 %** respondentů od školy obdrželo **děkovný e-mail**, **19,7 %** dotazovaným pak bylo poděkováno díky osobnímu setkání se školou.

Rozdíly mezi školou na prvním a na druhém místě jsou ve využití komunikačních kanálů k udržení kontaktu s uchazečem minimální. Nejčastěji užívanou formou poděkování u školy na druhém místě je kromě **osobní interakce (16,8 %)** při předání přihlášky, **poštovní dopis**, který prozatím dostalo **8,9 %** respondentů a také **e-mail**, který do této chvíle obdrželo **8,7 %** dotazovaných.

7. Poděkoval ti někdo ze škol, na které se hlásíš, za tvoji přihlášku?

N = 1604

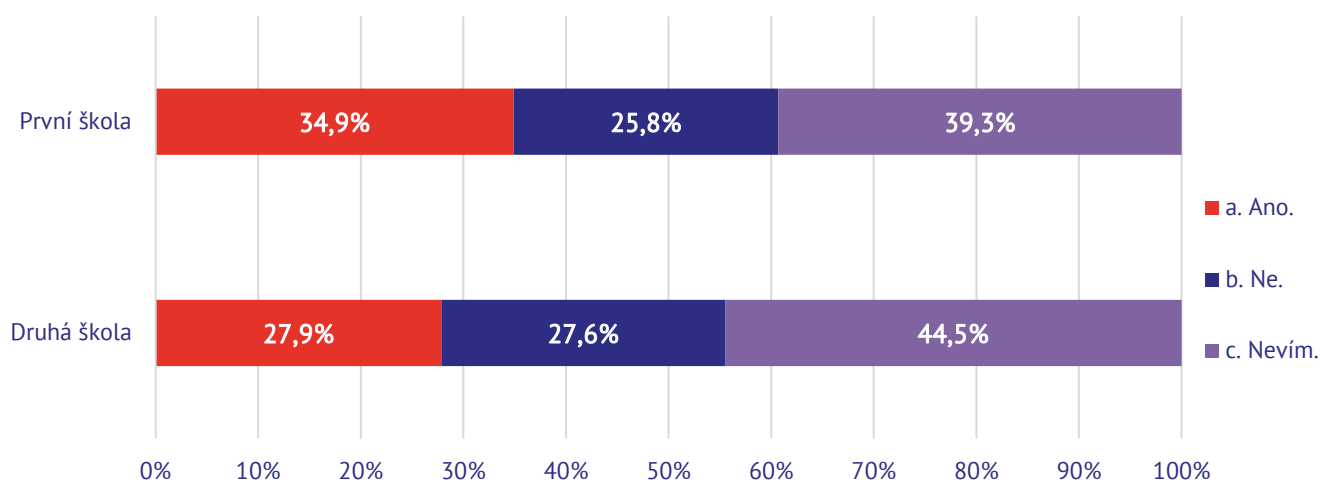

Překvapivě v naprosté menšině je zasílání děkovných SMS, které jsou však přitom jedním z nejefektivnějších mediátorů mezi uchazečem a školou. Devátáci na rozdíl od svých rodičů nepoužívají e-mail dostatečně často¹, proto je pro udržení kontaktu s nimi vhodnější textová zpráva či hovor, popř. Facebook. **Udržení kontaktu s uchazečem je základním kamenem úspěchu v náborovém procesu, v ideálním případě by mělo být poděkování nejen za obdrženou přihlášku, ale i například za návštěvu dne otevřených dveří, povinností pro všechny střední školy.** Příležitosti by se tak měly chopit i školy s učňovskými obory, které povinnost přijímacích zkoušek nemají.

¹ Dle průzkumu Než zazvoní z října 2017 15 % devátáků neče e-maily vůbec, 51 % pak jednou týdně či méně často. Průzkum Devátáci a zdroje informací na internetu lze přečíst [zde](#).

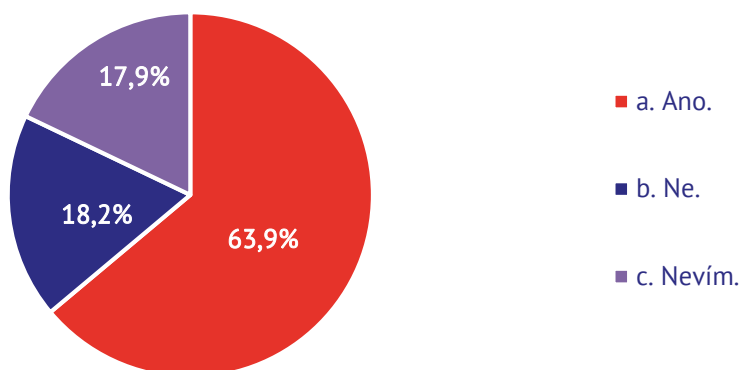
Ideální příležitostí, jak zůstat se svými uchazeči v osobním kontaktu jsou kromě dní otevřených dveří i **přijímací zkoušky nanečisto**. Podle respondentů však **školy této příležitosti příliš nevyužívají**, popřípadě své uchazeče o konání zkoušek **nedostatečně informují**. Uchazeči v **25,8 %** případů řekli, že škola na prvním místě vůbec žádné přijímací zkoušky nepořádá, **39,3 %** z dotazovaných pak nemá tušení, zda jejich vybraná škola zkoušky na nečisto pořádá. V případě školy na druhém místě pořádá dle respondentů přijímačky nanečisto **27,9 %** škol, u **44,5 %** škol pak devátáci nevědí.

8. Nabízí škola, na kterou se hlásíš, možnost vyzkoušet si přijímací zkoušky nanečisto? N = 1604

Jak lze vidět na grafu č. 9 níže, **63,9 %** zpovídaných devátáků má o vyzkoušení přijímaček nanečisto zájem, proti je jen **18,2 %** respondentů. Školy tak promarnují **skvělou příležitost**, jak se dostat s uchazeči do kontaktu, a v případě školy na prvním místě je ujistit o správnosti volby, v případě školy na druhém místě pak přesvědčit uchazeče, že jsou lepší volbou než konkurence. Jak je vidět ze všech otázek, které rozdělují střední školy na ty na prvním místě a na druhém místě, školy na druhém místě mají vždy o pár procentních bodů horší výsledky – **aby byly školy druhé volby schopné přetáhnout uchazeče na svou stranu, musí být vždy před konkurencí**.

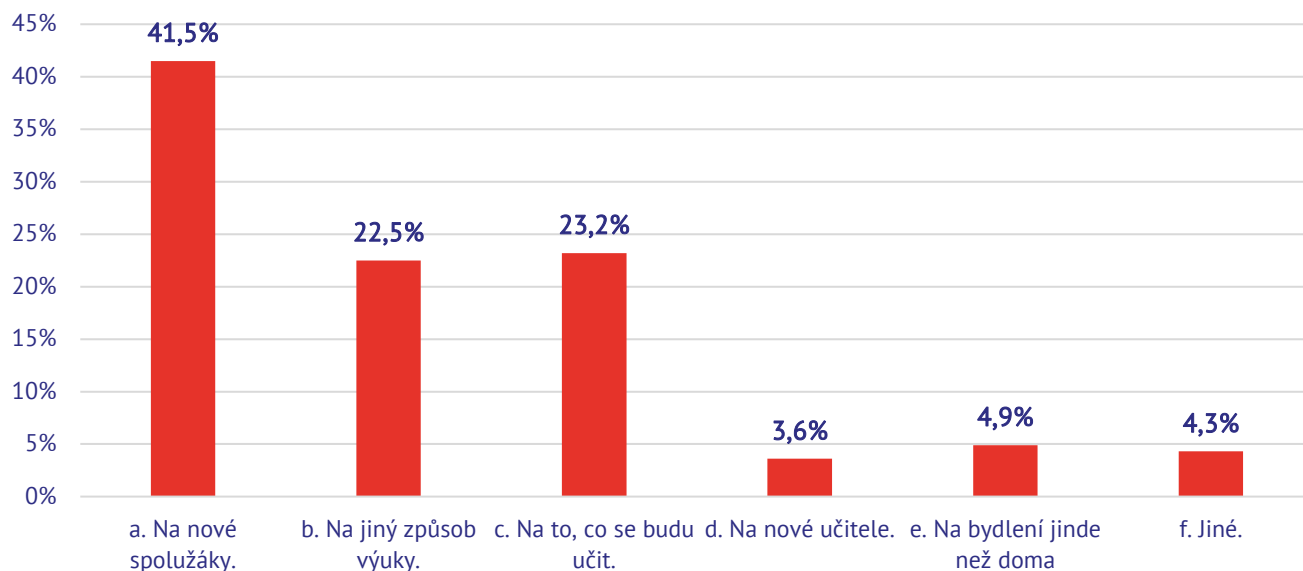
9. Využil bys nabídky vyzkoušet si přijímací testy nanečisto? N = 1604

Osobní postoje a očekávání deváťáků

10. Na co se v nové škole nejvíc těšíš?

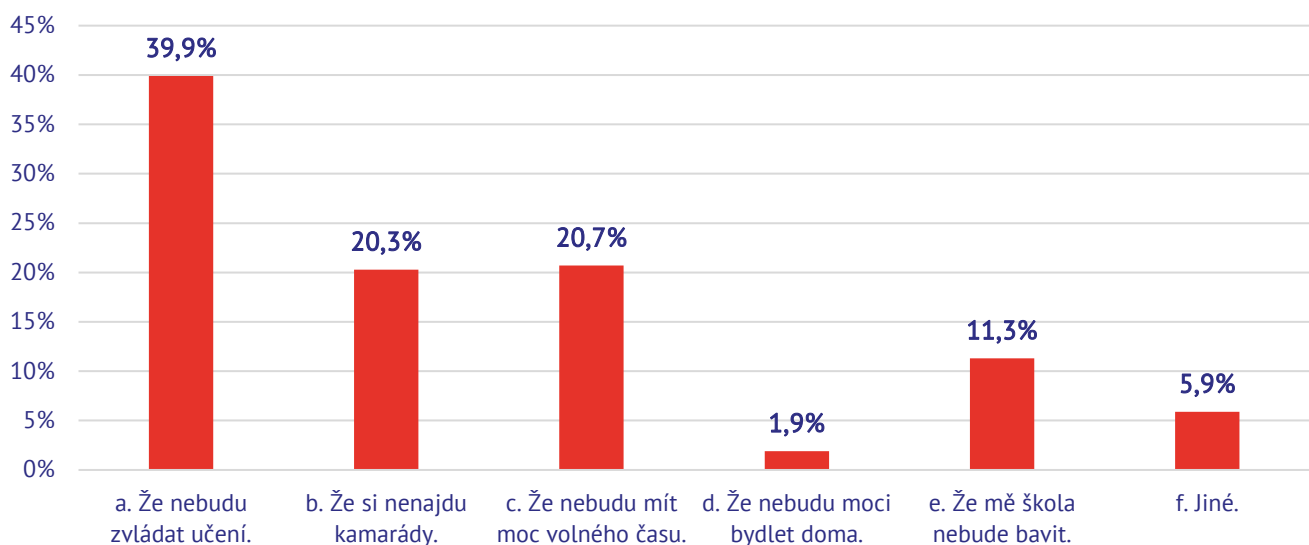
N = 1604

Poslední část průzkumu byla věnovaná očekáváním i obavám dotazovaných deváťáků z nové školy. Respondenti se nejvíce těší na nové spolužáky a to v **41,5 %** případů. Tento fakt je jasným signálem pro školy, které váhají s pořádáním akcí pro budoucí prváky. Téměř polovina dotázaných deváťáků považuje seznámení se s novými spolužáky za hlavní přínos příchodu do nové školy. Splněním přání a seznámením budoucích spolužáků si školy mohou zajistit, že o své žáky nepřijdou. Více než jedna pětina deváťáků se pak těší i na jiný způsob výuky (**22,5 %**) než zažili na střední škole a na učivo, které ve škole budou probírat (**23,2 %**).

11. Čeho se v nové škole nejvíc bojíš?

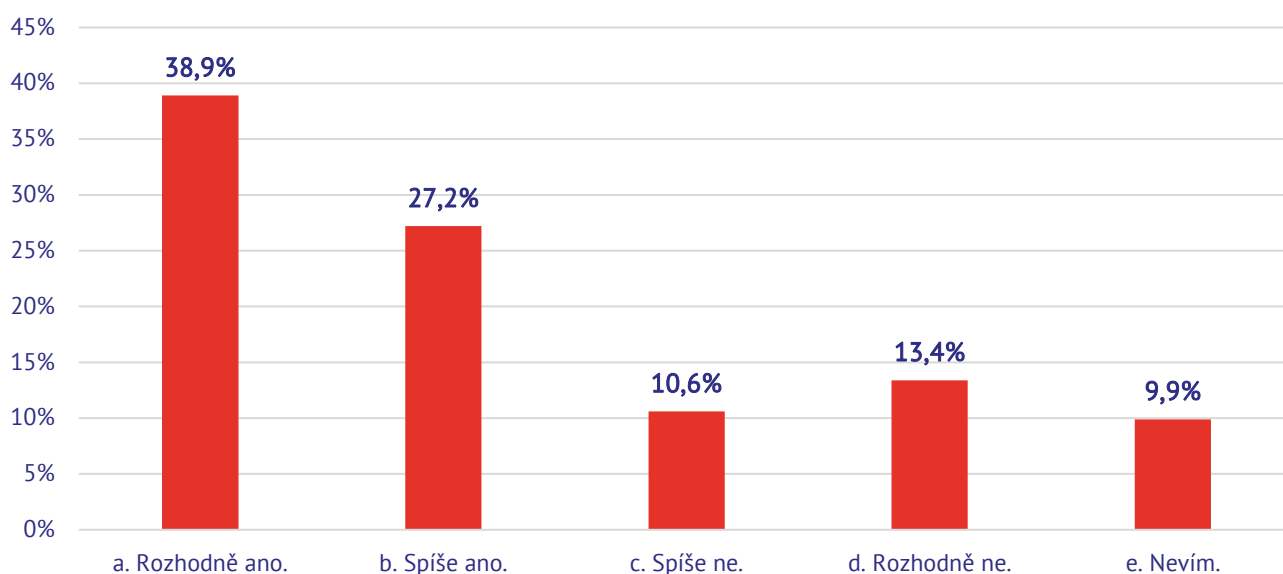
N = 1604

Deváťáci se nejvíce v nové škole bojí, že nebudou zvládat novou látku a učivo, a to v **39,9 %** případů. Dále se také strachují, že nebudou mít kvůli škole mnoho volného času (**20,7 %**) a nenajdou mezi budoucími spolužáky kamarády (**20,3 %**). Této obavě se opět dá nejlépe předejít uspořádáním akce pro budoucí žáky prvních ročníků, která také splní nejčastěji uváděné přání deváťáků a zároveň umožní udržet kontakt s uchazeči. V odpovědi **Jiné** pak deváťáci často zmiňovali, že se **nebojí ničeho**, popř. že jim nejvíce starostí dělá **přijímací řízení**.

V otázce na to, zda se deváťáci **bojí přijímacích zkoušek**, které proběhnou v dubnu, **66,1 %** z nich, tedy téměř dvě třetiny, odpověděly **rozhodně ano a spíše ano**. Naopak přijímacích zkoušek se **nebojí 24 % dotazovaných**. Dalších téměř **10 % pak neví**, zda mít či nemít strach.

12. Bojíš se přijímacích zkoušek? N = 1604

Školám doporučujeme kromě uspořádání cvičných přijímaček, kde se žáci seznámí s otázkami, také co nejvíce **zlidštit stresující prostředí přijímacích zkoušek** - ty můžete žákům zpříjemnit občerstvením v podobě lahve vody a jablka na stole, dárkem či příjemným vystupováním. Uchazeči si tak školu spíš než se stresem přijímaček spojí s učiteli, kteří jim chtěli pomoci. **Škola se tak odliší a uchazečům názorně ukáže, že je lepší volbou než konkurence.**

Další informace a pomoc s kampaní pro přijímací řízení

Neváhejte se na nás obrátit pro další informace o chování a rozhodování žáků osmých a devátých tříd, nebo pokud máte zájem o pomoc s marketingem a kampaněmi zaměřenými na získání většího počtu uchazečů a následně studentů ve vaší škole.

Navštivte náš web, kde najdete další studie. Pro informace o školení a termíny nejbližších školení se podívejte na www.nezzazvoni.cz/jak-pomahame/skoleni/.

Kontakt

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

O nás

Než zazvoní pomáhá ředitelům a dalším vedoucím pracovníkům základních a středních škol. Věnujeme se výzkumům a aplikaci marketingových poznatků do prostředí škol. Pomáháme s marketingem. **Od roku 2011 jsme proškoliili a pomohli 685 pracovníkům z 249 základních a středních škol.**